

СТАНОВИЩЕ

от проф. д-р Златислав Стоянов Димитров, д.м.н.,
Медицински университет „Проф. д-р Параскев Стоянов” – Варна

Относно: Конкурс (обявен в ДВ, бр. 36 от 27.04.18 г.) за заемане на академичната длъжност „Професор“ в област на висшето образование 7. Здравеопазване и спорт, професионално направление 7.1. Медицина, специалност „Медицина на бедствените ситуации“, за нуждите на Катедра „Медицина на бедствените ситуации и морска медицина“ във Факултет „Обществено здравеопазване” на МУ-Варна.

1. Общо представяне на процедурата

Със заповед на Ректора на МУ-Варна, № Р-109-263/25.05.2018 г. съм определен за член на НЖ, а със заповед № Р-109-482/20.07.2018 г. съм определен да изготвя становище по процедура за заемане на академичната длъжност (АД) „Професор“ в област на висшето образование 7. Здравеопазване и спорт, професионално направление 7.1. Медицина, специалност „Медицина на бедствените ситуации“, за нуждите на Катедра „Медицина на бедствените ситуации и морска медицина“ във Факултет „Обществено здравеопазване” на МУ-Варна.

За участие в конкурса са подадени документи от единствен кандидат – доц. д-р Христианна Ангелова Романова - Радева, д.м.

Представените ми документи и материали във връзка с конкурса са в съответствие със Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ), Правилника за неговото приложение и Правилника за развитие на академичния състав в МУ-Варна. Доц. Христианна Романова е представила всички необходими документи и материали, съгласно изискванията на чл. 102.(1) от Правилника за развитие на академичния състав в МУ-Варна.

При изготвяне на становището са спазени изискванията на ЗРАСРБ и Правилника за неговото приложение, а също и на чл. 106.(1) от Правилника за развитие на академичния състав в МУ-Варна (по-нататък – Правилника).

2. Кратки биографични данни и анализ на кариерния профил на кандидата

Доц. Христианна Романова завършва медицина във ВМИ-Варна през 1979 г. От 1980 г. е асистент във ВМИ-Варна, сега МУ-Варна, където продължава да работи и до момента. От 2008 г. е „Доцент“ по специалност „Медицина на бедствените ситуации”. Изпълнени са изискванията на чл. 100, т.2., от Правилника, че АД „Професор” може да се

заеме от лица, които са заемали АД „Доцент” в МУ-Варна и/или друго висше училище и/или научна организация не по-малко от 7 години.

През годините на работа във ВМИ/МУ-Варна доц. Романова отговорно и методично се изгражда и усъвършенства като преподавател и учен. През 1985 г. е придобила специалност „Медицина на бедствените ситуации” и отговаря на изискванията на чл. 100, т. 7., от Правилника. През 2006 г. е придобила ОНС „Доктор“ по специалност „Медицина на бедствените ситуации” (тема на дисертационния труд – „Бедствени ситуации във Варненския регион и възможни хигиенно-епидемиологични проблеми”) и отговаря на изискванията на чл. 100, т. 1., от Правилника.

При оценката на кариерния профил на кандидата следва да се отчете натрупаният значителен административен и управленски опит през годините – от март 2008 г. до януари 2017 г. доц. Романова е ръководител на УНС „Медицина на бедствените ситуации“, а от януари 2017 г. е ръководител на Катедра „Медицина на бедствените ситуации и морска медицина“.

За професионалните компетенции на кандидата и авторитета сред съсловните среди недвусмислено говори фактът, че от януари 2017 г. доц. Романова е национален консултант по „Медицина на бедствените ситуации“, а от март 2018 г. е член на Националния съвет по качество на обучение и квалификация в системата на спешна медицинска помощ.

3. Оценка на научно-изследователската дейност

Доц. Христианна Романова участва в конкурса за „Професор” с общо 57 научни труда (всички след заемане на АД „Доцент”): монографичен/хабилитационен труд – 1; монографии, глави от монографии и учебници – 8; публикации в чуждестранни и международни списания – 2; публикации в български списания – 38; публикации в научни сборници в България – 8. Тези трудове, добавени към публикуваните преди първата хабилитация, свидетелстват за интензивна публикационна активност на кандидата – общо 106 научни труда, без да са броят участията с доклади в научни форуми у нас и в чужбина. В над 56% от трудовете, представени за участие в конкурса, доц. Романова е самостоятелен или първи автор, което говори за съществения личен принос в научните изследвания.

Тематиката в научните изследвания на доц. Романова е разнообразна, с изразено приложен характер. Методичните подходи са разнообразни – от експерименти с животни, през индивидуално-групови психофизиологични изследвания, до многокомпонентни сравнителни анализи. Направени са задълбочени проучвания на наводнения, свлачища, земетресения и други бедствени ситуации. Ценна е медико-биологичната характеристика на екокатастрофи, характерни за България и Варненския черноморски район. Разработвани са организационни проблеми на защитата на населението при катастрофи, оценявани са

информираността и подготовката на медицинските кадри и населението за бедствени ситуации. Проучвани са психологични проблеми (стреса) при бедствени ситуации. Важен дял в проучванията на доц. Романова представляват травматичните увреждания, организирането и прилагането на първа медицинска помощ от медицинските кадри и населението в района на инцидента. Интерес представляват проучванията относно последиците от химически аварии, предизвикващи здравни и екологични проблеми, както и проучванията върху проблеми на радиационната обстановка. Приемам напълно авторската справка за приносите в научните изследвания на доц. Романова. За значимостта им за специалността „Медицина на бедствените ситуации” и интереса на специалистите в областта говорят обобщените от кандидата 42 цитирания в пълнотекстови публикации у нас. Академичната справка от Библиотеката на МУ-Варна добавя още 7 цитирания в чужди бази данни.

Доц. Христианна Романова е представила за участие в конкурса самостоятелен рецензиран монографичен труд, озаглавен „Антропогенен риск от технологични и екологични катастрофи“, който напълно отговаря на изискванията на чл.102.(1), т.7.1., от Правилника. В монографията са представени кратки исторически данни за най-големите технологични екокатастрофи в света, България и Варненски район. Дадени са определения, класификации и характеристики за екокатастрофите и техните последици. Монографията дава ясна представа за повишения риск от технологични катастрофи и негативните последици. Представени са резултати от собствени проучвания за Варненски район и е предоставена информация, доказваща ниска информираност и недостатъчни знания на медицински кадри, население и хора с увреждания, за защита и правилно поведение при бедствия. С особена практическа стойност е седмата част на монографията – „Стратегия за защита на населението и запазване на биоразнообразието от екологични катастрофи”. В монографията доц. Романова подчертава още ролята на законодателните мерки, космическите методи, преустройствени и организационни мерки и обръща сериозно внимание на обучението и повишаване на информираността и знанията на населението за защита и оказване на помощ при бедствени ситуации. Както и останалите научни публикации на доц. Романова, монографията се характеризира с актуалност, задълбоченост и правота в изследванията, анализите и обобщенията. Систематизирано представената съвременна научна информация в монографията я прави интересна и полезна за лекари, студенти по медицина, дентална медицина, медицински сестри и други медицински специалисти, както и за всички проявяващи интерес към технологичните катастрофи.

Според т.2. от Приложение 1 на Правилника, за научна активност се приемат още:

2.в) участие в научноизследователски проекти: доц. Романова е участвала в 5 изследователски проекта;

2.д) членство в национални и международни научни дружества: доц. Романова е член на Българското дружество по медицина на катастрофите, Дружеството по медицинска география, Съюза на учените Варна;

2.е) участия в редколегии: доц. Романова е член е на редакционната колегия на сп. Scripta Scientifica Salutis Publicae на МУ-Варна и рецензент на статии в научни списания и сборници в сферата на медицината на бедствените ситуации.

4. Оценка на учебно-преподавателската дейност

Вече близо 38 години доц. Романова се реализира като университетски преподавател и се справя успешно със задълженията си. За последните четири години учебната ѝ натовареност е 310 часа средно/годишно и са изпълнени изискванията на чл. 100, т.2., от Правилника, за учебна натовареност не по-малко от 100 часа средно/годишно. Провеждала е практически упражнения и е изнасяла лекции пред студенти от различни специалности в МУ-Варна. Много ценни за студентите са учебниците и учебните пособия с авторство на доц. Романова (общо 8 на брой). Доц. Романова успешно ръководи и 3 зачислени докторанти и 3 специализанти.

Ерудицията и опитът на доц. Романова като преподавател я правят търсен гост-лектор извън МУ-Варна, включително и в чужбина. През юни 2005 г. участва в петдневен международен курс в Бордо (Франция) по проблемите на инвалидите „Vivre sans frontiers“, а през 2006 г. – в четиридневен международен курс в Киев (Украйна) в помощ на инвалидите „Створимо світ рівних можливостей“. През учебната 2013/2014 г. и 2014/2015 г. доц. Романова провежда обучение във Варненски свободен университет „Черноризец Храбър“, Юридически факултет, Катедра „Сигурност и безопасност“, с магистри на тема „Неконвекционални катаклизми и организация на медицинската помощ“. През 2015 г. е организатор и лектор в обучение на тема „Помощ и взаимопомощ на мястото на инцидента при бедствия и последващи кризи“ в гр. Ница (Франция). През учебната 2016/2017 г. е организатор и лектор в обучение с членове на Дружество на инвалидите – Варна, на тема „Първа помощ (самопомощ и взаимопомощ) на хората с увреждания при бедствени ситуации“. Била е член на организационния комитет на Четвърти международен семинар по контртероризъм, организиран от МУ-Варна и УМБАЛ „Св. Марина“ – Варна.

5. Заключение

Считам, че кандидатът доц. д-р Христианна Ангелова Романова - Радева, д.м., отговаря на задължителните условия и наукометричните критерии от Правилника за развитие на академичния състав в МУ-Варна, както и на условията, произтичащи от ЗРАСРБ и Правилника за прилагането му. Становището ми по конкурса и качествата на кандидата е **изцяло положително**. Вземайки предвид обективните факти и въз основа

на личните ми впечатления и преценки, убедено твърдя, че доц. д-р Христианна Романова е изграден и опитен преподавател, ерудиран и продуктивен учен, и притежава всички професионални и личностни качества, за да заеме академична длъжност „Професор” в област на висшето образование 7. Здравеопазване и спорт, професионално направление 7.1. Медицина, специалност „Медицина на бедствените ситуации“, в Катедра „Медицина на бедствените ситуации и морска медицина“ на МУ-Варна.

.....
Проф. д-р Златислав Стоянов, д.м.н.

22.08.2018 г.